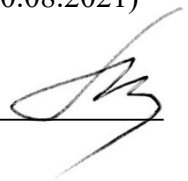

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра української літератури імені академіка Михайла Возняка

Затверджено

На засіданні кафедри української літератури
імені академіка Михайла Возняка
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08.2021)
Завідувач кафедри

Микитюк В. І. _____

Силабус з навчальної дисципліни

**«Історія української літератури першої половини ХІХ століття»,
що викладається в межах ОПІ другого курсу
першого рівня вищої освіти для здобувачів зі
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.03 Словянські мови та літератури (переклад включно)**

Назва курсу	Історія української літератури
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра української літератури імені академіка Михайла Возняка
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізації: 035.060 східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська, 035.067 східні та літератури (переклад включно), перша – перська, 035.068 східні мови та літератури (переклад включно), перша – турецька, 035.069 східні мови та літератури (переклад включно), перша – японська, 035.036 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька, 035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська, 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська, 035.039 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словенська, 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська.
Викладачі курсу	Бондар Лариса Петрівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури ім. акад.М.Возняка, доцент
Контактна інформація викладачів	bondarlarysa25@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	У дистанційному режимі
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/istoriya-ukrainskoyi-literatury-persha-polovyna-19-stolittya
Інформація про курс	Дисципліна «Історія української літератури (II половина XIX століття)» є нормативною навчальною дисципліною для ОС «Бакалавр» спеціальності 035 Філологія, спеціалізацій 035.060 східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська, 035.067 східні та літератури (переклад включно), перша – перська, 035.068 східні мови та літератури (переклад включно), перша – турецька, 035.069 східні мови та літератури (переклад включно), перша – японська, 035.036 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька, 035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська, 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська, 035.039 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словенська, 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська, яка у 4 семестрі викладається в обсязі 3,5 кредита (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS) і має 16 лекційних години та 32 години практичних занять (на 1 групу). Підсумковий контроль – іспит.
Коротка анотація курсу	Історія української літератури першої половини XIX століття є важливою складовою ланкою курсу «Історія української

	<p>літератури”, провідною в системі формування майбутнього спеціаліста з української філології. Цей період є дуже важливим не тільки з чисто літературної точки зору, а й з ідеологічної, бо ж саме на початку XIX ст. розв’язувалось кардинальне питання національного буття – бути чи не бути українській літературі, українській мові, українській культурі, Україні взагалі. І саме нова українська література (в особі її першого геніального представника І.Котляревського) відповіла на це сакраментальне питання ствердно – бути! Однак аж до появи Тараса Шевченка над українською літературою висів “дамоклів меч” нерозуміння, невизнання, заборони, а то й фізичного знищення. Після Шевченка вже не могло бути й мови про ліквідацію українського письменства, хоча такі спроби не припинялися не тільки протягом XIX, а й XX ст. Поруч з ідеологічними, українська література мала розв’язати й суто естетичні проблеми. Актуальним є на сучасному етапі подолання стереотипів “неповноти” української літератури, а також “романтичного народництва”, які особливо активно насаджуються останнім часом. Завданням курсу є розкриття своєрідності історико-літературного процесу другої половини XIX ст., зосередження уваги на розвитку художніх напрямів, стилів, еволюції жанрів, визначенні місця того чи іншого письменника, окремого твору в літературному процесі, у з’ясуванні закономірностей розвитку через включення в європейський контекст тощо.</p>
<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Мета вивчення курсу полягає в якнайбільш повному, достовірному, системному і послідовному висвітленні українського літературного процесу першої половини XIX ст. як окремого феномену в контексті української літератури X – XX ст.ст., у з’ясуванні закономірностей розвитку через включення в європейський контекст і внутрішньолітературні порівняння.</p> <p>Завдання дисципліни – розкрити своєрідність літературного процесу зазначеного історичного періоду; охарактеризувати основні напрями розвитку української літератури у контексті світової; зосередити увагу студентів на тенденціях розвитку художніх жанрів, стилів, напрямів; об’єктивно і толерантно оцінити місце кожного письменника в літературному процесі, подолавши стереотип «неповноти» української літератури; дати системний аналіз знакових для розвитку літературного процесу художніх творів; навчити студентів самостійно давати оцінку літературних текстів, явищ, літературознавчих розвідок, критичних статей; узагальнити та систематизувати вивчений матеріал; підвищити рівень читацької компетенції реципієнтів; засобами художнього слова оптимізувати процес формування літературних і акторських здібностей, гармонізації духовності особистості майбутніх педагогів-словесників.</p>

<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Айзеншток І. Українські поети-романтики // Українські поети-романтики 20-40-х років XIX ст. – К., 1968.</p> <p>2. Айзеншток. П. Гулак-Артемівський // Гулак-Артемівський П. Твори. – К., 1964.</p> <p>3. Афанасьєв-Чужбинський О. Поезії / Вступна стаття М. П. Гнатюка. – К., 1972.</p> <p>4. Афанасьєв-Чужбинський О. Спомини про Т. Г. Шевченка [переклад з рос.] // Спогади про Тараса Шевченка. – К., 1982.</p> <p>5. Балей С. З психології творчості Шевченка. – Черкаси, 2001.</p> <p>6. Барабаш Ю. „Коли забуду тебе, Єрусалиме...”: Гоголь і Шевченко. – Х., 2001.</p> <p>7. Барабаш Ю. Я. Тарас Шевченко: Імператив України: Історіо- й націософська парадигми. – К., 2004.</p>
--	--

8. Барвінський О. Примірник українських баллад Костомарова з присвятою Срезневському // ЗНТШ. – Т. 126-127. – Львів, 1918. – С.263-264.
9. Берштейн М. Журнал “Основа” і український літературний процес кінця 50 –60-х років XIX ст. – К., 1959.
10. Берштейн М.Д. Українська літературна критика 50 – 70-х років XIX ст. – К., 1959.
11. Бетко І. Біблійні мотиви в українській літературі. – К., 1990.
12. Білецький О.І. “Русалка Дністровая” // Русалка Дністрова. – К., 1972.
13. Білецький О. Українська література серед інших літератур світу // Збір. праць: У 5 т. – К., 1965. – Т.2.
14. Білецький О. Українська проза першої половини XIX ст. (від Квітки до “Основи”) // Білецький О. Збір. праць: У 5 т. – К., 1965. – Т.2.
15. Білецький О. “Энеида” И Котляревского // Білецький О.Твори: У 5 т. — Т. 2. — К., 1965.
16. Білецький О. Шевченко і західноєвропейські літератури // Білецький О. Від давнини до сучасності: Вибрані праці: В 2 т. – Т. 2. – К., 1960.
17. Білецький-Носенко П. Поезії (упоряд., прим., вступ. стаття Б.Деркача). — К., 1973.
18. Бойко Ю. Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєвропейської літератури // Бойко Ю. Вибрані праці. – К., 1992.
19. Бондар Л. Шевченків “Кобзар” 1840 р.: долання стереотипів // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському Університеті. – Львів, 1999. – Ч.І. – С.241-247.
20. Бондар Л. Шість світів “Причинної” // Збірник Харківського історико-філологічного товариства. – Харків, 1995. – Т. 5. – С. 91-102.
21. Бондар Л. Універсум «Причинної»//Слово і час. – 2005. - №3.
22. Бондар М. “Дівча любе, чорнобриве...” // Слово і час. – 1998. - №3.
23. Бондар М. Афанасьєв-Чужбинський Олександр // Шевченківська енциклопедія: Робочий зошит А. – К., 2004.
24. Бондар М. Діалог з історичним часом: формування нової української літератури //Київська старовина. – 1999. - №5.
25. Бондар М. Нова українська література. – К., 2003.
26. Бондар М. Перший жанровий зразок української художньої прози (“Микола Кова” М.Венгера) // Київська старовина. – 1999. –№3.
27. Боровиковський Левко. Повне зібрання творів. - К., 1967.
28. Бородін В.С. Т.Г.Шевченко і царська цензура. Дослідження та документи 1840 – 1862 років. – К., 1969.
29. Бурлеск і трагедія в українській поезії першої половини XIX ст.. – К., 1986.
30. Вербицька Є.Г. Г.Ф.Квітка-Основ’яненко. – Харків, 1968.
31. Вінок Маркіянові Шашкевичу. Поезії, статті, виступи, хроніка. – К., 1987.
32. Возняк М. До вияснення національних поглядів Якова Головацького в 1848 р. (Перша редакція “Розправи о язиці южно-руским і его наричіях”) // ЗНТШ. – Т.121. – Львів, 1914. – С.133-172.
33. Возняк М. До письменської діяльності Левка Боровиковського // ЗНТШ. – Т.136-137. – Львів, 1925. – С.225-237.
34. Возняк М. Історія української літератури у 2-х книгах. – Львів, 1992 – 1993.
35. Возняк М.С. Історичне значення діяльності Маркіяна Шашкевича // Наукові записки Ін-ту суспільних наук НАН України. – Львів, 1953. Т.І.
36. Волинський П. Український романтизм у зв’язку з розвитком романтизму в слов’янських літературах // Волинський П. З творчого доробку. – К., 1973.
37. Волинський П.К. Іван Котляревський. Життя і творчість. — К., 1969.
38. Волинський П.К. Своєрідність розвитку літературних напрямів в українській літературі XIX ст. – К., 1958.
39. Волинський П.К. Український романтизм у зв’язку з розвитком романтизму мв слов’янських літературах // Волинський П. З творчого доробку. – К., 1973.
40. Галич О. Теорія літератури. – К., 1999.
41. Гербільський Г.Ю. Розвиток прогресивних ідей в Галичині у першій половині XIXст. (до 1848 р.) – Львів, 1964.
42. Гнатюк М.П. Українська поема першої половини XIX століття: Проблеми розвитку жанру. - К., 1975.
43. Гнідан О. Мотиви лірики Амвросія Метлинського // Гнідан О. Історія української літератури XIX – початку XX ст.: Практичні заняття. – К., 1987.
44. Гончар О. Григорій Квітка-Основ’яненко: Життя і творчість. – К., 1969.

46. Гончар О. Просвітительський реалізм в українській літературі. Жанри і стилі. – К., 1989.
47. Гончар О.І. Зачарований небом: Романтичний світ М.Петренка – поета ХІХ ст. // Слово і час. – 1997. – №11 – 12.
48. Гончар О.І. Українська література передшевченківського періоду і фольклор. – К., 1982.
49. Гончар О.І. Формування реалізму в художній прозі 50 – 60-х років // Проблеми історії та теорії реалізму української літератури ХІХ – початку ХХ ст. – К., 1991.
50. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. – К., 2003.
51. Грабович Г. Поет як міфотворець: Семантика символів у творчості Тараса Шевченка. 2-е вид., випр. і авториз. – К., 1998.
52. Грабович Г. Семантика котляревщини //Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. – К., 2003.
53. Гребінка Є. Твори: В 3 т. – К., 1980 - 1981.
54. Григорій Федорович Квітка-Основ'яненко. Бібліографічний покажчик. – Харків, 1978.
55. Гром'як Р.Т. Історія української літературної критики (від початків до кінця ХІХ ст.) – Тернопіль, 1999.
56. Грушевський М. Історія української літератури у 6-ти томах. – Т.1-3. – К., 1993.
57. Гузар І. Шевченко і Гете. – Торонто, 1999.
58. Гулак-Артемовський П., Гребінка Є. Поетичні твори. Повісті та оповідання. – К., 1984.
59. Гулак-Артемовський П. Поезії. – К., 1989.
60. Гундорова Т. Повернений Рим, або “Енеїда” Котляревського // Сучасність. – 2000. - №4.
61. Дей О. Балада про невістку-тополю та її відгуки у творчості Т.Шевченка, С.Руданського та Ю.Федьковича // Народна творчість та етнографія. – 1984. – № 2. – С. 49-58.
62. Дей О.І. Словник українських псевдонімів та криптонімів (16-20 ст.) - К., 1969.
63. Демчук Н. Інтер'єр у прозі Т.Шевченка. – Львів, 1999.
64. Демчук Н. Пейзаж у прозі Т.Шевченка. – Львів, 1999.
65. Демчук Н. Портрет у прозі Т.Шевченка. – Львів, 1999.
66. Денисюк І.О. Розвиток української малої прози ХІХ – початку ХХ ст. – Львів, 1999.
67. Деркач Б. Вступна стаття до видання: Гулак-Артемовський П.Твори. - К., 1989.
68. Деркач Б. Євген Гребінка. — К., 1974.
69. Деркач Б. Косяченко В. Жанр байки в українській літературі // Українська байка. — К., 1983.— С. 3 – 27.
70. Деркач Б.А. На шляху становлення української літератури //Гулак-Артемовський П. Твори. – К., 1978.
71. Деркач Б.А. П.П.Гулак-Артемовський // Гулак –Артемовський П. Пезії. – К., 1989.
72. Деркач Б.А. Павло-Білецький –Носенко. Життя і творчість. – К., 1988.
73. Деркач Б.А.Євген Гребінка. – К., 1974.
74. Дзюба І. З криниці літ: У 3 т. – К., 2002. – Т.2.
75. Дзюба І. Тарас Шевченко.Життя і творчість – К., 2008.
76. Дзюба І.М. З криниці літ: У 3 т. – К., 2002. – Т.2.
77. Дмитренко Т.В. Функції комічного в українській байці початку ХІХ ст. //Рад.літературознавство. – 1987. - №12.
78. Дорошкевич О.К. Г.Ф.Квітка-Основ'яненко //Дорошкевич О.К. Реалізм і народність української літератури ХІХ ст. – К., 1986.
79. Драгоманов М. Вибране. – К., 1991.
80. Дядищева-Росовецька Ю.Б. Фольклор і поетичне слово Тараса Шевченка. – К., 2001.
81. Євшан М. Критика; Літературознавство; Естетика. – К., 1998.
82. Єременко О. Українська балада ХІХ ст.: Історія жанру. – Суми, 2004.
83. Єфремов С. Історія українського письменства. – К., 1995.
84. Животко А. Історія української преси. – К., 1999.
85. Жулинський М. Слово і доля: Українські письменники ХІХ –ХХ ст. : Навч. посібник. – К., 2002.
86. Жур П. Труди і дні Кобзаря: Літопис життя і творчості Т.Шевченка. – К., 2003.
87. Забужко О. Шевченків міф України: Спроба філософського аналізу. – К., 1997.
88. Задорожна Л. Євген ребінка: Літературна постать. – К., 2000.

90. Збірник праць наукових шевченківських конференцій (1952 - 2002): Показчик змісту –Черкаси, 2002.
91. Звиняцковский В.Я. Николай Гоголь: Тайны национальной души. – К., 1994.
92. Зеров М. Григорій Квітка-Основ'яненко // Зеров М. Твори: У 2 т.—Т. 2. - К., 1990.—С. 52-64.
93. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст.//Зеров М. Твори: У 2 т. – Т.2. – К., 1990.
94. Зубков С. Євген Павлович Гребінка: Життя і творчість.— К., 1962.
95. Зубков С.Д. Григорій Квітка-Основ'яненко. Життя і творчість. — К., 1978.
96. Зубков С.Д. Русская проза Г.Ф.Квитки и Е.П.Гребенки в контексте русско-украинских литературных связей. – К., 1979.
97. І.П.Котляревський – перший класик нової української літератури: Зб. Наук. статей: У 2 ч. – Полтава, 1998.
98. І.П.Котляревський у критиці та документах. – К., 1959.
99. Івакін Ю. Коментар до “Кобзаря” Шевченка. Поезії 1847 – 1861 рр. – К., 1966.
100. Івакін Ю. Коментар до “Кобзаря” Шевченка. Поезії до заслання. – К., 1964.
101. Івакін Ю. Нотатки шевченкознавця: Літературно-критичні нариси. – К., 1986.
102. Івакін Ю. Сатира Шевченка. – К., 1959.
103. Івакін Ю. Стиль політичної поезії Шевченка. – К., 1961.
104. Іван Котляревський у документах, спогадах, дослідженнях. – К., 1969
105. Іван Котляревський. Бібліографічний показник. 1798-1968. – К., 1969.
106. Іванишин П.В. Національний спосіб розуміння в поезії Т. Шевченка, Є.Маланюка, Л. Костенко : монографія / П.В.Іванишин. – К. : Академвидав, 2008.
107. Івашків В.М. Українська романтична драма 30 – 80-х років ХІХ ст. – К., 1990.
108. Індивідуальні стилі українських письменників ХІХ – початку ХХ ст.: Зб.статей /За ред. М.Т.Яценка. – К., 1987.
109. Історія української літератури (перші десятиріччя ХІХ століття) / За ред. Хропка П.П. - К., 1992.
110. Історія української літератури ХІХ ст.. У 3-х кн.. / За ред. М.Яценка. – К.: Либідь, 1995. – Кн.1.
111. Історія української літератури ХІХ ст.: У 2-х кн. – К., 2005.-Кн.1
112. Історія української літератури: У 8 т. – К., 1968. – Т.3
113. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія: У 3 кн. / За ред. П.М.Федченка. – К., 1996. – Кн.1.
114. Історія української літературної критики: Дожовтневий період / За ред П.Федченка. – К., 1988.
115. Калениченко Н. Українська література ХІХ ст.: Напрями, течії. – К., 1977.
116. Камінчук О. Поетика української романтичної лірики: Проблеми просторової організації поетичного тексту. – К., 1998.
117. Квітка-Основ'яненко Г. Повісті та оповідання. Драматичні твори. – К., 1982.
118. Квітка-Основ'яненко Г. Твори: У 8 т. – К., 1968 – 1970.
119. Квітка-Основ'яненко Г. Зібрання творів: У 7 т. – К., 1978 – 1981.
120. Квітка-Основ'яненко Г.Ф.Бібліографічний показник. — Х., 1978.
121. Квітка-Основ'яненко Г. Повісті та оповідання. Драматичні твори. – К., 1982.
122. Квітка-Основ'яненко Г. Зібрання творів: У 7 т. – К., 1978 – 1981.
123. Кирило-Мефодіївське товариство: В 3 т. – К., 1990.
124. Кирилюк Є. Іван Котляревський: Життя і творчість.— К., 1969.
125. Кирилюк Є. Невідома збірка творів Віктора Забіла // Кирилюк Є. Слово, віддане народові. – К., 1972.
126. Кирилюк Є. Т.Шевченко: Життя і творчість. – К., 1979.
127. Кирилюк Є. Український романтизм у типологічному зіставленні західно- і південнослов'янських народів (перша половина ХІХ ст.). - К., 1973.
128. Кирилюк Є.П. Живі традиції: Іван Котляревський та українська література. – К., 1969.
129. Кирилюк Є.П. Іван Котляревський: Життя і творчість. – К., 1981.
130. Кирчів Р.Ф. Етнографічно-фольклористична діяльність "Руської трійці". -К., 1990.
131. Кичигін В.П. Від народнопоетичних форм до художнього цілого повісті (“Салдатський патрет” Г.Квітки-Основ’яненка) // Розвиток жанрів в українській літературі ХІХ – початку ХХ ст. – К., 1986.
132. Клочек Г. Поезія Тараса Шевченка: Сучасна інтерпретація. – К., 1998.
133. Козак С. Українська змова і месіанізм: Кирило-Мефодіївське братство. – Івано- Франківськ, 2004.
134. Козак С. Український преромантизм (джерела, зумовлення, контексти, витоки). –

135. Колесса Ф. Студії над поетичною творчістю Т.Шевченка // Колесса Ф.М. Фольклористичні праці. – К., 1970.
136. Комаринець Т. Ідейно-естетичні основи українського романтизму: проблема національного й інтернаціонального. – Львів, 1983.
137. Комаринець Т. Тарас Шевченко і народна творчість. – К., 1963.
138. Комаринець Т. Твори. – Львів, 1999.
139. Комариця М. Фольклорний символ балади: міф і ритуал // Українське літературознавство. – Вип. 59. – Львів, 1994. – С.116-124.
140. Кониський О.Я. Тарас Шевченко-Грушівський: Хроніка його життя. – К., 1991.
141. Конкордація поетичних творів Тараса Шевченка: У 4 т. – Нью-Йорк, Едмонтон, Торонто, 2001.
142. Костенко А.І. Шевченко в мемуарах. – К., 1965.
143. Костомаров М. Обзор сочинений писанных на русском языке // Костомаров М.Твори: У 2 т.— К., 1967. - Т. 2.
144. Костомаров М. Слов'янська міфологія. — К., 1994.
145. Костомаров М. Твори: У 2 т. — К., 1990.
146. Костомаров Н.И. Исторические произведения.Автобиография. – К., 1989.
147. Котляревський І.П. Енеїда: Поема /Коментар уклав О.Ставицький. – К., 1989.
148. Коцюбинська М. Етюди про поезику Шевченка: Літературно-критичний нарис. – К., 1990.
149. Коцюбинська М. Поетика Шевченка й український романтизм // Матеріали до вивчення історії української літератури. – К., 1961 – Т. 2.
150. Крижанівський С. “Украинские мелодии” Миколи Маркевича в початках українського романтизму ХІХ ст. // Сучасність. – 1993. - №2.
151. Крижанівський С. Амвросій Метлинський та Ієремія Галка // Могила (Метлинський) А., Галка Ієремія (Костомаров М.) . Поезії. – К.,1972.
152. Крижанівський С. Віктор Забіла: Поет і літературний герой // Київська старовина. – 1993. - №6.
153. Крижанівський С. Михайло Петренко: вчора, сьогодні, завтра // Слово і час. – 1993. - №11.
154. Крижанівський С.А., Ротач П.П. Визначний представник українського романтизму // Боровиковський Л. Повне зібрання творів. – К., 1967.
155. Крохмальний Р. Езотеричність метаморфози і лімінальна зона у романтичному тексті.//»З його духа печаттю...«(Збірник наукових праць на пошану професора Івана Денисюка).— Т.ІІ.— Львів, 2001.— С.51-58.
156. Крохмальний Р. Метаморфози в поезії Миколи Костомарова//Українська філологія: досягнення, перспективи (До 145-річчя заснування кафедри української філології у Львівському університеті).— Львів, 1994.— С.219-222.
157. Крохмальний Р.Метаморфоза в українській літературі першої половини ХІХ століття: грані поезики (матеріали спецкурсу).— Львів, 2003.
158. Крохмальний Р. Поетика трансферності у візіях Миколи Костомарова// Вісник Львівського університету. Серія філологічна. – 2007.- Вип.41. – С.44-52.
159. Крохмальний Р. Поетичний код романтичного світогляду// Крохмальний Р. Метаморфоза і текст (семантична, структуротворча та світоглядна роль переміни художнього образу): Монографія. – Львів, 2005.
160. Куліш П. Віктор Забіла // Куліш П. Твори: В 2 т. – К., 1989. – Т.2.
161. Куліш П. Григорій Квітка-Основ'яненко і його повісті //Куліш П. Твори: У 2 т. – К., 1989. – Т.2
162. Куліш П. Історичне оповідання. //Куліш П. Твори: В 2 т. – К., 1994. – Т.1.
163. Левицький І. Світогляд українського народу. – Львів, 1876. – 80 с.
164. Лепкий Б. Про життя і творчість Тараса Шевченка. – К., 1944. – 218 с.
165. Лепкий Б. Романтизм // Начерк історії української літератури. – Мюнхен, 1991. – С. 199-208.
166. Листи до Тараса Шевченка. – К., 1993.
167. Лімборський І. Оссіанізм в українській літературі // Всесвіт. – 1999. - №5 – 6. – С.141 –146.
168. Лімборський І.В. Становлення художніх принципівсентименталізму в українській літературіХУІІ-ХУІІІ ст. // Питання літературознавства. – Чернівці, 1997. – Вип. 4 (61).
169. Лімборський І.Сентименталізм в українській літературі. – К., 1996.
170. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р.Т.Гром'яка. – К.: ВЦ "Академія", 1994.
171. Лук М. Микола Костомаров: історіософія та соціальна філософія українського романтизму // Молода нація: Альманах. – К., 2002. – № 1.
172. Луцький Ю. Драматургія Г.Ф. Квітки-Основ'яненка і театр. — К.,1978.

174. Луцький Ю.Д. Драматургія Г.Ф.Квітки-Основ'яненка і театр. – К., 1978.
175. Майстренко М. Шевченко і античність. – Одеса, 1992.
176. Матеріали до вивчення української літератури: У 5 т. – К., 1960. – Т.2.
177. Махновець Л. Гумор і сатира предків // Давній український гумор і сатира. – К., 1959.
178. Мейзерська Т. Проблеми індивідуальної міфології: Міфотворчість Шевченка. – Одеса, 1997.
179. Микитенко Ю. Антична спадщина і становлення нової української літератури. – К., 1991.
180. Микола Іванович Костомаров (1817 –1885): Матеріали до бібліографії / Упоряд. О.Т.Гончар, Г.В.Пасещенко. – Запоріжжя; Чернігів, 2002.
181. Мишанич О.В. Українська література другої половини ХУІІІ ст і усна народна творчість. – К., 1980.
182. Мікушев В., Добровольський О. Михайло Петренко: “Дивлюсь я на небо...”: Хронікально-документальна розповідь. – Слов’янськ, 2002.
183. Мовчанюк В.П. Медитативна лірика Т.Г.Шевченка. – К., 1993.
184. Мороз М.О. Іван Котляревський. Семінарій. – К., 1969.
185. Наливайко Д.С. Искусство: Направления, течения, стихи. – К., 1981.
186. Наливайко Д.С. Історія і міфологія у Шевченка (у контексті європейського романтизму) // Тарас Шевченко і європейська культура. Зб. Праць 33 наукової шевченківської конференції (20 – 22 квітня 1999 року). – Київ; Черкаси, 2000.
187. Наливайко Д.С. Історія і міфологія у Шевченка (у контексті європейського романтизму) // Тарас Шевченко і європейська культура. Зб. Праць 33 наукової шевченківської конференції (20 – 22 квітня 1999 року). – Київ; Черкаси, 2000.
188. Наливайко Д.С. Спільність і своєрідність: Українська література в контексті європейського літературного процесу. – К., 1988.
189. Нахлік Є. Українська романтична проза 20-60-х років ХІХ ст. – К., 1988.
190. Нахлік Є. Творчість Івана Котляревського. – Львів, 1994.
191. Нахлік Є.К. Доля – Los – Судьба: Шевченко і польські та російські романтики. – Л., 2003.
192. Нахлік Є.К. Пантелеймон Куліш і “Руська трійця”: До проблеми ідеологічних шукань серед української інтелігенції ХІХ століття. – Львів, 1994.
193. Нахлік Є.К. Поетичний світ Шашкевича-романтика // Рад. літературознавство. – 1984. - №4.
194. Нахлік Є.К. Українська романтична проза 20 – 60-х років ХІХ ст. – К., 1988.
195. Неборак В.В. Перечитана “Енеїда”: Спроба сенсового прочитання “Енеїди” Івана Котляревського на тлі зіставлення її з “Енеїдою” Вергілія. – Львів, 2001.
196. Неділько Г. Тарас Шевченко: Життя і творчість. – К., 1988. – 247 с.
197. Нудьга Г. На шляхах до реалізму // Бурлеск і трагедія в українській поезії першої половини ХІХ століття. – К., 1959.
198. Нудьга Г. Слово і пісня. — К., 1985.
199. Нудьга Г. Українська балада. – К., 1970.
200. Нудьга Г. Два поети-романтики // Забіла В., Петренко М. Поезії. – К., 1960.
201. Нямцу А.Е. Идеи и образы Нового Завета в литературе. – Черновцы, 1999.
202. Овчаренко І. Слов’янський сокіл (Михайло Петренко): Історичний нарис. – Донецьк, 2004.
203. Оренбурзька шевченківська енциклопедія. – Оренбург, 1997.
204. Павлюк М.М. Інтерпретація Псалтиря в поезії Т.Шевченка // Українська література в системі літератур Європи і Америки (ХІХ – ХХ ст.). – К., 1997.
205. Пахаренко В.І. Незбагнений апостол. – Черкаси, 1999.
206. Петраш О. “Руська трійця”: М.Шашкевич, І.Вагилевич, Я.Головацький та їхні літературні послідовники. —К., 1986.
207. Пинчук Ю.А. Исторические взгляды Н.И. Костомарова. Критический очерк. – К., 1984.
208. Письменники Західної України 30-50-х років ХІХ ст.. – К., 1965.
209. Пільгук І.І. Літературне відродження на Західній Україні // Письменники Західної України 30 – 50-х років ХІХ ст. – К., 1965.
210. Плющ Л. Екзод Тараса Шевченка: Навколо „Москалевої криниці”: Дванадцять статтів. – Едмонтон, 1986; К., 2001.
211. Попов П. М. Костомаров як фольклорист і етнограф. — К., 1968.
212. Попович М.В. Історія української культури. – К., 2001.
213. Приходько П.Г. Шевченко й український романтизм. – К., 1963.
214. Розвиток жанрів в українській літературі ХІХ - початку ХХ ст.: Зб.статей /За ред. М.Т. Яценка. – К., 1986.

216. Русалка Дністрова (Фотокопія з видання 1837 р.). – К., 1972.
217. “Руська трійця” в історії суспільно-політичного руху і культури України. – К., 1987.
218. Русалка Дністровая. Документи і матеріали. – К., 1989.
219. Русанівський В.М. У слові – вічність (Мова творів Т.Г.Шевченка). – К., 2002.
220. Сарбей В. Національне відродження України. – К., 1999.
221. Сверстюк Є. Шевченко і час. – К., 1996.
222. Свириденко О.М. Історіософська концепція Амвросія Метлинського // Літературознавчі обрії: Праці молодих учених України. Вип. 2. – К., 2001.
223. Світи Тараса Шевченка. – Нью-Йорк, 1991.
224. Світова велич Шевченка: Зб. Матеріалів про життя і творчість Т.Г.Шевченка: У 3-х т. – К., 1964. – Т.1-3.
225. Слюсар А.О. Фантастична повість в українській літературі 30-х років XIX ст. // Розвиток жанрів в українській літературі XIX – початку XX ст. – К., 1986.
226. Смільянська В. Стиль поезії Шевченка: Інтерпретації. – Черкаси, 2003.
227. Смільянська В. Стиль поезії Шевченка. – К., 1981.
228. Смільянська В., Чамата Н. Структура і смисл: спроба наукової інтерпретації поетичних текстів Тараса Шевченка. – К., 2000.
229. Смільянська В.Л. “Святим огненным словом...”. Тарас Шевченко: Поетика. – К., 1990.
230. Смільянська В.Л. Літературна творчість Миколи Костомарова // Костомаров М.І. Твори: У 2 т. – К., 1990. – Т.І.
231. Спогади про Тараса Шевченка. – К., 1982.
232. Сулима М. “Наталка Полтавка” й українська драматургія ХУІІ – ХУІІІ ст. // Київська старовина. – 1998. - №5.
233. Т.Г.Шевченко: Біографія / Бородин В.С., Кирилюк Є.П., Смільянська В.Л., Шаблювський Є.С., Шубравський В.Є. – К., 1984.
234. Т.Шевченко. Дневник. Автобіографія. Автографи. – К., 1972.
235. Т.Шевченко. Три літа. Автографи поезій 1843 – 1845 років. – К., 1966.
236. Тарас Шевченко. 1989 – 2004: Матеріали до бібліографії. – К., 2005.
237. Тарас Шевченко. Більша книжка. Автографи поезій 1847 – 1860 рр. – К., 1963. (Факсимільне видання).
238. Тарас Шевченко. Мала книжка. Автографи поезій Шевченка 1847-1850. – К., 1984.
239. Тарас Шевченко: Документи та матеріали до біографії. 1814 – 1861. – К., 1982.
240. Творчий метод і поетика Т.Г. Шевченка / Бородин В.С., Івакін Ю.О., Кирилюк Є.П., Смільянська В.Л., Чамата Н.П., Шубравський В.Є. – К., 1980.
241. Тертерян І. Романтизм // История всемирной литературы: В 9 т. – Т.6. – М., 1989. – С.16 – 27.
242. Ткачук М. Лірика Маркіяна Шашкевича. – Тернопіль, 1999.
243. Ткачук М. Поетика балад Левка Боровиковського. – Тернопіль, 2000.
244. Трофименко В. Творчість Г.Ф. Основ’яненка і західноєвропейська просвітительська естетика. – Суми, 2000.
245. Українська дожовтнева байка. – К., 1966.
246. Українська драматургія першої половини XIX ст. Маловідомі п’єси. – К., 1958.
247. Українська література в загальнослов’янському і світовому літературному контексті: У 5 т. / Голова редкол. Г.Вервес. – К., 1987. – Т.1, 2.
248. Українська література в портретах і довідках: Давня література – література XIX ст. – К., 2000.
249. Українська Літературна Енциклопедія / Гол. редкол. І.Дзевєрін. Т.1, 2, 3. – К., 1988-1995.
250. Українська літературознавча думка в Галичині за 150 років: Хрестоматія / Л.Т. Сенік (ред.) – Львів, 2002. – Т.1.
251. Український драматичний театр: Нариси історії: У 2 т. – Т.І: Дожовтневий період. – К., 1967.
252. Українські літературні альманахи і збірники XIX – початку XX ст.: Бібл. Показчик / І.З.Бойко. – К., 1967.
253. Українські народні пісні в записах Осипа та Федора Бодяньських. – К., 1978.
254. Українські письменники: Біо-бібліографічний словник: У 5 т. – К., 1963.- Т. 2-3.
255. Українські поети-романтики 20-40-х років XIX ст. – К., 1968.
256. Українські поети-романтики: Поетичні твори (Вступ. стаття М.Яценка). – К., 1987.
257. Федченко П. Тарас Григорович Шевченко. – К., 1989.
258. Федченко П.М. Літературна критика на Україні першої половини XIX ст. –

259. Федченко П.М. Петро Гулак-Артемівський. Євген Гребінка // Гулак-Артемівський П., Гребінка Є. Поетичні твори. Повісті та оповідання. – К., 1984.
260. Филипович П. Шевченко і романтизм // Записки історично-філологічного відділу Всеукраїнської Академії наук. – Кн.4. – К., 1923. – С.3-18.
261. Филипович П. Шевченкознавчі студії. – Черкаси, 2001.
262. Франко І. “Тополя” Т.Шевченка // Франко І. Твори: У 50 т.– Т.28. – К., 1980. – С.73-88.
263. Франко І. Дещо про “Марусю” Л.Боровиковського та її основу // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. – К., 1982. – Т.33.
264. Франко І. До біографії та характеристики В.Забіли // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. – К., 1982. – Т.37.
265. Франко І. Етнологія та історія літератури // Франко І. Збір. Творів: У 50 т. – Т.29. – К., 1981.
266. Франко І. М.Шашкевич і галицько-руська література // Франко І. Твори: У 50 т. – К., 1981. – Т. 29.
267. Франко І. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 року // Франко І. Твори: У 50 т. - Т. 41. - К., 1984.
268. Франко І. Олександр Степанович Афанасьєв-Чужбинський // Франко І. Твори: У 50 т. – К., 1983. – Т.39.
269. Франко І. Осип Бодяньський // Франко І. Твори: У 50 т. — Т. 34. — К., 1981.
270. Франко І. Поезії Віктора Забіли // Франко І. Твори: У 50 т. — Т. 37. — К., 1982.
271. Харківська школа романтиків: у 3 т. – Харків, 1930.
272. Хропко П. Біля джерел української реалістичної поезії (10-40-ві роки ХІХ ст.). — К., 1972.
273. Хропко П. Становлення нової української літератури. — К., 1988.
274. Хропко П. Українська драматургія першої половини ХІХ ст. – К., 1972.
275. Хропко П.П. Біля джерел української реалістичної поезії (10-40-ві роки ХІХ ст.). – К., 1972
276. Хропко П.П. Іван Котляревський. Біографічний нарис. – К., 1969.
277. Чамата Н.П. Аналогія літературна // Слово і час. – 1995. - №3.
278. Чамата Н.П. Метафора як основа композиції зіставлення у віршах Т.Г.Шевченка // Поетика. – К., 1992.
279. Чамата Н.П. Ритміка Т.Г.Шевченка. – К., 1974.
280. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). – Тернопіль, 1994.
281. Шалата М. “Перші будителі народного руху в Галичині” // Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький. Твори. – К., 1982.
282. Шалата М. Будитель народного духу // Устиянович М. Поезії. – К., 1987.
283. Шалата М.І. Маркіян Шашкевич. Життя, творчість і громадсько-культурна діяльність. – К., К., 1969.
284. Шамрай А. Боровиковський як поет-романтик // Харківська школа романтиків. – Харків, 1930. – С. 84-126.
285. Шамрай А. До початків романтизму (1828-1836) // Харківська школа романтиків. – Харків, 1930. – С.16-20.
286. Шамрай А.П. “Наталка Полтавка” І.Котляревського // Шамрай А.П. Вибрані статті і дослідження. – К, 1963.
287. Шамрай А.П. Проблема реалізму в “Енеїді” І.П.Котляревського // Шамрай А.П. Вибрані статті і дослідження. – К., 1963.
288. Шашкевич М. Твори. – К., 1973.
289. Шашкевич Маркіян, Вагилевич Іван, Головацький Яків. Твори. – К., 1982.
290. Шевельов Ю. 1860 рік у творчості Шевченка // ЗНТШ. – 1992. – Т. ССХХІV.
291. Шевченківський словник: У 2 т. – К., 1976 – 1977.
292. Шевченко Тарас. Повне зібрання творів: У 12 т. – К., 2001 – 2003. – Т.1 – 6.
293. Шевчук В.О. “Personae verbum” (Слово іпостасне). Розмисел. – К., 2001.
294. Шептій К. Його книжки ходили по руках // Вітчизна. – 1989. - №9.
295. Шерех Ю. Інший романтик, інший романтизм // Шерех Ю. Третя сторожа: Література. Мистецтво. Ідеології. – К., 1993.
296. Шерех Ю. Третя сторожа (Література. Мистецтво. Ідеології). – Балтімор – Торонто, 1991.
297. Шубравський В. Балади Тараса Шевченка // Українська мова і література в школі. – 1980. – № 3. – С. 3-14.
298. Шубравський В.С. Від Котляревського до Шевченка (Проблема народності української літератури). – К., 1976.
299. Шубравський В.С. Драматургія Шевченка. – К., 1961.

	<p>301. Енциклопедія життя і творчості Н.І. Костомарова (1817-1885). – К., Донецьк, 2001.</p> <p>302. Янищук О. Григорій Квітка-Основ'яненко в духовній історії України. – Тернопіль, 2003.</p> <p>303. Яценко М. Питання реалізму і позитивний герой в українській літературно-естетичній думці першої половини ХІХ ст. — К., 1979.</p> <p>304. Яценко М.Т. Український романтизм й інші слов'янські літератури // Слов'янські літератури. Доповіді. – К., 1988.</p> <p>305. Яценко М.Т. Гердеризм і українська літературно-теоретична думка доби романтизму // Українська література і системи літератур Європи і Америки (ХІХ – ХХ). – К., 1997.</p> <p>306. Яценко М.Т. Зачинатель українського романтизму (До 175-річчя від дня народження Л.І.Боровиковського) // Україна: Наука і культура. – К., 1982.</p> <p>307. Яценко М.Т. М.І. Костомаров – фольклорист і літературознавець // Костомаров М.І. Слов'янська міфологія: Вибрані з фольклористики й літературознавства. – К., 1994.</p> <p>308. Яценко М.Т. Микола Костомаров // Історія української літературної критики. Дожовтневий період. – К., 1988.</p> <p>309. Яценко М.Т. На рубежі літературних епох. “Енеїда” Котляревського і художній прогрес в українській літературі. – К., 1977.</p> <p>310. Яценко М.Т. Питання реалізму і позитивний герой в українській літературно-естетичній думці першої половини ХІХ ст. – К., 1979.</p> <p>311. Яценко М.Т. Романтизм як художній напрям в українській літературі // Укр. мова і літ. в школі. – 1989. - №2.</p> <p>312. Яценко М.Т. Українська романтична поезія 20 – 30-х років ХІХ ст. // Українські поети-романтики. Поетичні твори. – К., 1987.</p> <p>313. Яценко М.Т. Питання реалізму і позитивний герой в українській літературно-естетичній думці першої половини ХІХ ст. – К., 1979.</p>
Тривалість курсу	1 семестр
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять, з яких 16 лекційних годин для потоку, 32 години практичних занять на 1 групу та 73 години для самостійної роботи студента, 4 модулі.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ основні тенденції функціонування і розвитку літературного процесу першої половини ХІХ ст. в Україні. ✓ зміст творів, що входять до програми; ✓ провідні літературознавчі художньо-естетичні та ідейні концепти періоду та провідні концепти творчості авторів; ✓ рівень співвіднесення традицій і новаторства в літературному процесі означеного періоду; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ працювати з першоджерелами; ✓ використовувати методологічні принципи при аналізі творів, ✓ уміти аналізувати твори, беручи до уваги жанрово-стильову, ідейно-тематичну специфіку творів; ✓ враховувати внутріжанрові та міжжанрові процеси у прозі, поезії, драматургії; ✓ враховувати поліваріативність рецепцій художніх явищ; ✓ самостійно аналітично мислити; ✓ фахово аргументувати власну позицію.
Ключові слова	Історія української літератури, ХІХ століття, літературний процес, естетичні засади, літературознавчий аналіз, індивідуальний стиль

Формат курсу	Нормативний, викладання якого здійснюється через проведення лекцій, практичних занять та консультацій для кращого розуміння
	тем; очний і заочний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	«Вступ до літературознавства», «Історія України», «Історія української літератури» (перша половина XIX століття).
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Методологічною основою курсу є принцип історизму, усі художні твори досліджуються у зв'язку з часом їхнього написання, із подіями біографії того чи іншого автора, дотичними до аналізованого історико-літературного періоду, єдності із тогочасними ідейно-естетичними тенденціями Курс поєднує лекції оглядового характеру із лекціями літературно-портретної форми.
Необхідне обладнання	Дошка для писання
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так: Практичні заняття – 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100.
Питання до екзамену.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Нова українська література. І.Котляревський. Котляревщина. 2. «Енеїда» І.Котляревського. Драматургія І.Котляревського 3. Котляревщина. П.Білецький-Носенко. 4. Розвиток української байки у першій половині XIX століття. Петро Гулак-Артемівський. Євген Гребінка. Байки. Левко Боровиковський. 5. Амвросій Метлинський 6. «Русалка Дністровая» 7. Балади Миколи Костомарова. Микола Костомаров «Книги буття українського народу». Драматургія М.Костомарова. 8. Українська дівчина: характер і доля (за творами Г.Квітки-Основ'яненка). Г.Квітка-Основ'яненко. «Конотопська відьма» 9. Українська романтична поезія 20-40-х років XIX століття 10. Українська драматургія першої половини XIX століття 11. Українська проза перших десятиліть XIX століття. 12. Микола Гоголь «Вечори на хуторі біля Диканьки» 13. Тарас Шевченко. Рання творчість. Балада «Причинна» Ранній період творчості Т.Шевченка (1837-1843). «Гайдамаки» Т.Шевченка. 14. Життя і поетична творчість Т.Шевченка 1843-1847 рр. (періоду «трьох літ»). 15. Творчість Тараса Шевченка періодів заслання і останніх років життя. 16. Життя і творчість Т.Шевченка останніх років життя (1857-1861)

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези		Форма діяльності (заняття)		Завдання, год	Термін виконання
	Модуль 1					
1 тиж. 2 год.	<p>Тема 1. Вступ. Історико-культурні передумови творення літератури, особливість цього етапу літературного процесу. Поняття “нова українська література” та періодизація української літератури; основні закономірності розвитку українського літературного процесу першої половини XIX ст. і літературні напрямки, їх синкретизм. Особливості літературного процесу першої половини XIX ст. у контексті літературного життя Європи. Роль періодичних видань в організації літературного життя України. Значення літературної критики в оцінці літературних явищ, в оцінці</p>		Лекція практичне заняття			2 год.

	<p>тенденцій і закономірностей літературного процесу в Україні. Особливість жанрової моделі в українській літературі першої половини XIX ст., концепція людини та характер художнього мислення в українській літературі першої половини XIX ст. Зв'язок літературного процесу з</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	<p>філософською думкою в Україні, слов'янських</p> <p>та західноєвропейських</p> <p>народів. Початки</p> <p>фольклорно- етнографічних студій. Фольклоризм як одна із найвизначальніших ознак літератури цього періоду, один із факторів її оновлення.</p>					
--	---	--	--	--	--	--

3тиж. 2 год.	<p>Тема 2. Особливості функціонування українського класицизму в українській літературі.</p> <p>Заперечення складної системи естетичних ідеалів бароко, спорідненість із ренесансом, античністю. Основний естетичний ідеал класицизму – “краса” і “величне”.</p> <p>Раціоналізм, нормативність, строга регламентація мистецтва та літератури, установлення вічних та непорушних правил і законів. Закон “трьох єдностей” у драматургії. Теорія трьох стилів, вимога ясності і чистоти, афористичності мови. Ієрархія жанрів: епопея, трагедія, дидактична поема, ода, байка, сатира. Жанри “низькі” і “високі”.</p> <p>Особливості українського класицизму, орієнтація переважно на “низькі” жанри (здебільшого в поезії). Хронологічні рамки українського класицизму, його найвидатніші представники</p>		Лекція практичне заняття			2 год.
-----------------	---	--	--------------------------	--	--	--------

	(І.Котляревський, П.Гулак- Артемовський, Г.Квітка- Основ'яненко).					
5 тиж. 2 год.	<p>Тема 3. “Енеїда” і “Пісня на Новий 1805-й год” як зразки жанрів і норми стилю української поезії 1810-30-х років.</p> <p>У руслі традицій “Енеїди”. Розробка змісту, модифікації фабульної, сюжетної основи, система образів у поемі П.Білецького-Носенка “Горпинида, чи захоплена Прозерпина” (1818), поема С.Александрова “Вовкулака” (1848), з її звертанням до етнографічного матеріалу, “Вечорниці” П.Кореницького (30-40 роки) як зразок розважального гумору. Поема Я.Кухаренка “Харко, запорозький кошовий” (початок 40-х років), історичне наповнення твору. Переспів старогрецької пародії “Батрахоміомахія” у поемі К.Думитрашка “Жабомишодраківка” (1859).</p>		Лекція практичне заняття			2 год.

	<p>Відступ від бурлескних засобів у творах</p> <p>П.Писаревського (“Стецько”) та М.Макаровського (“Наталя”, “Гарасько”). Розвиток жанру оди. Ранні наслідування “Пісні...” І.Котляревського. “Ода – малоросійський</p> <p>крестьянин” К.Пузини.</p> <p>Антикріпосницьке</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	спрямування, вимога рівності народу і панів перед законом, апелювання до Бога, вимога гуманного ставлення до селян. Творчий розвиток традицій І.Котляревського, спад бурлеску в мові твору.				
7 тиж. 2год.	<p>Тема 4. Іван Котляревський (1769 – 1838) Творча</p> <p>біографія письменника, його світоглядні засади та участь у суспільному та культурному житті України.</p> <p>Робота над “Енеїдою”, особливості видання твору (1798 – 1842). Поняття “бурлеск” і “травестія”, поетика жанру бурлескно-травестійного твору у зв’язку з жанровими характеристиками “Енеїди” як бурлескно-травестійної поеми. Патріотизм, соціальна тенденційність,</p> <p>народність, оптимізм твору, художні засоби поеми. Природа сміху в “Енеїді”. Фольклоризм поеми як один із атрибутів</p>		Лекція практичне заняття		2 год.

	<p>художнього реформаторства І.Котляревського. Мовне багатство.</p> <p>Історико-літературне значення “Пісні на Новий 1805-й год пану нашому і батьку нашому князю Олексію Борисовичу Куракіну”.</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	<p>Моменти спільності з “Енеїдою”.</p> <p>І.Котляревський – зачинатель української драматургії першої половини ХІХ ст. Зв’язок драматургії Котляревського з традиціями української драматургії і театру. Особливості жанру “Наталки Полтавки” (1819). Характер драматичного конфлікту в творі, система образів-персонажів. Сценічне життя п’єси. Опера М.Лисенка “Наталка Полтавка” (1889). “Москаль-чарівник” (1819) – перший водевіль української драматургії першої половини ХІХ ст. Жанр, образи-персонажі. Морально-етичні та суспільно-політичні питання у водевілі.</p>					
--	--	--	--	--	--	--

<p>9 тиж. 2 год.</p>	<p>Тема 5. Петро Гулак-Артемовський (1790 – 1865). Євген Гребінка (1812 – 1848). Левко Боровиковський (1806 – 1889). Роки становлення письменника. Діяльність на освітянській ниві у Харківському університеті. Літературна діяльність письменника: перекладні твори Д.Мільтона, Ж.Расіна, Ж.Деліля, Горація, переклади Біблії, праця в журналі “Украинский вестник”. Зв’язок літературно-</p>		<p>Лекція практичне заняття</p>			<p>2 год.</p>
--------------------------	---	--	---	--	--	---------------

	<p>естетичних настанов П.Гулака- Артемовського із засадами античної та світової байки. Новаторство байкаря у зв'язку з розвитком жанру на терені української літератури. Функція утвердження, висміювання та заперечення у байці Гулака-Артемовського. Різновиди жанру байки у доробку письменника.</p> <p>П.Гулак- Артемовський та І.Красицький. П.Гулак-Артемовський – новатор у жанрі романтичної балади. Зв'язок балади “Твардовський” з усною народною творчістю. Гулак-Артемовський і Міцкевич. Балада “Рибалка” і традиції західноєвропейської літератури. Перекладацька інтерпретація у доробку Гулака-Артемовського. Життя та педагогічна діяльність. Видавнича діяльність, співробітництво із періодичними виданнями. Літературна</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	<p>слава письменника і жанр байки у його творчості. Байкарська традиція в Україні і байки Гребінки. Тематична спрямованість байок. Зображення естетики народного життя (побут, звичаї). Жанрові особливості байок Гребінки. Розвиток народно-сатиричних</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	<p>традицій і творчого досвіду Г.Сковороди, І.Котляревського, П.Гулака-Артемовського у байці Гребінки. Поезії українською та російською мовами (“Черные очи”, “Човен”, “Українська мелодія”). Поетизація минулого України (“Гетьман Свирговський”, “Украинский бард”, “Богдан”).</p> <p>Оповідання письменника – збірник “Рассказы пирятинца”; вплив гоголівських “Вечорів на хуторі біля Диканьки”, їх манери освоєння життєвого матеріалу та народних переказів на стильову манеру Гребінки.</p> <p>Історична тема в творчості Гребінки – повість “Нежинский полковник Золотаренко” та роман “Чайковський”.</p> <p>Утвердження “натуральної школи” в оповіданнях та повістях “Кулик”, “Записки студента”, “Путевые записки зайца”.</p> <p>Поет, фольклорист, етнограф, учений-філолог.</p>					
--	--	--	--	--	--	--

	<p>Вплив літературного гуртка І.Срезневського на становлення Л.Боровиковського як поета-романтика. Єдність образного мислення Л.Боровиковського з образним світом народної поезії.</p> <p>Дальше засвоєння жанру балади (після "Рибалки" П.Гулака-</p>					
--	--	--	--	--	--	--

	<p>Артемовського). Балада "Маруся" як синтез запозиченого сюжету й українських фольклорно-етнографічних джерел.</p> <p>Оригінальні балади Л.Боровиковського ("Чарівниця", "Вивідка"), їх художні особливості.</p> <p>Жанрове розмаїття поезії Л.Боровиковського (романтична балада, літературна пісня, елегійно-медитативна лірика, байка)</p> <p>Образ відчуженої романтичної особистості у віршах "Журба", "Козак", "Рибалка", "Палій", "Волох".</p> <p>Узагальнений образ України "козацьких часів" як країни ідеальних героїв ("Козак", "Гайдамаки", "Палій").</p> <p>Патріотичні мотиви, байронічний тип героя.</p> <p>"Байки та прибаутки Левка Боровиковського". Тип байки у творчості поета.</p> <p>Морально-дидактичне начало байок Л.Боровиковського.</p> <p>Переклади та переспіви творів А.Міцкевича</p>					
--	--	--	--	--	--	--

	<p>("Фарис", "Аккерманські степи"). О. Пушкіна ("Два ворони", "Зимній вечір"). Левко Боровиковський – піонер українського романтизму.</p>					
11 тиж. 2год.	<p>Тема 6. Побутово-етнографічна драматургія. У руслі традицій "Наталки</p>		<p>Лекція практичне заняття</p>			2 год.

	<p>Полтавки”: “опери” П.Котлярова “Любка, або сватання в селі Рихмах” (1835), Я.Кухаренка “Чорноморський побит” (1836), С.Писаревського “Купала на Івана” (1838), К.Тополинського (Тополі) “Чари” (1834). “Історична комедіо- опера” К.-А.Гейнча “Поворот запорожців з Трапезунда”. “Побут Малоросії в першу половину XVIII століття” Р.Андрієвича. Перші твори галицької драматургії (І.Озаркевич, Р.Мох). Становлення водевілю</p> <p>(С.Петрушевич, І.Озаркевич, В.Гоголь, Г.Квітка-Основ'яненко).</p>					
--	--	--	--	--	--	--

13 тиж.	Тема 7. Григорій Квітка-Основ'яненко (1778-1843).		Лекція практичне заняття			2 год.
2 год.	<p>Біографічні відомості, активна участь у громадському та культурному житті Харкова. Світоглядні засади письменника.</p> <p>Г.Квітка-Основ'яненко</p> <p>– зачинатель прози в українській літературі. Об'єктивні причини звернення Квітки до прозової творчості українською мовою.</p> <p>Жанрова та ідейно-тематично класифікація прозової спадщини письменника українською мовою. Загальна оцінка повістей та оповідань бурлескно-реалістичного характеру, а також сентиментально-</p>					

<p>реалістичних</p> <p>повістей письменника.</p> <p>Гумористично-сатирична проза.</p> <p>"Салдацький патрет" – сатира на російських критиків, що намагалися</p> <p>скомпрометувати можливості літератури українською мовою.</p> <p>Стилістична своєрідність оповіді.</p> <p>Оповідання "Мертвецький великдень". Авторський задум і виховний характер твору. Соціальні мотиви в оповіданні.</p> <p>Елементи поєднання фантастики і реальності.</p> <p>Оповідання "От тобі й скарб".</p> <p>Фольклорний струмінь твору, фантастика і реальність у зображенні дійсності.</p> <p>Повість "Конотопська відьма". Соціальний підтекст твору. Дійсність і фантастика.</p> <p>Центральні персонажі повісті, їх детермінованість середовищем,</p>					
---	--	--	--	--	--

	<p>національна самобутність і комізм. Перехрещення кількох сюжетних ліній як композиційний прийом письменника. Психологічно- дидактична проза. Повість "Маруся", патріотичні засади написання твору, морально-етичне завдання письменника, життєствердна домінанта. Образи повісті й естетичний ідеал Квітки- Основ'янека. Принцип</p>					
--	--	--	--	--	--	--

<p>випадковості у творі і українська народно-поетична творчість (жанр казки). Україна – як герой твору. Зображення діяльного типу жінки в повісті "Козир-дівка". Фабула твору і принцип життєвої правди. Традиції української літератури і образ Ївги у повісті. Проблема пошуку щастя у повісті "Щира любов". Романтичні засади письменника у прочитанні неспіввідносності ідеальних поривань героїв і реальних умов їх життя. Повість "Сердешна Оксана". Образ покритки. Суголосність із "Катериною" Шевченка. Новий тип жінки. Риси психологізму в повісті. Ідея невідворотності покарання за злочин в оповіданні "Перекотиполе". Його "мандрівний сюжет", притчевість. Дидактичні настанови Квітки-Основ'яненка в його повістях та оповіданнях. Особливості методу, структури, стильовий синкретизм творів. Драматургія Г.Квітки-</p>						
---	--	--	--	--	--	--

	<p>Основ'янення. Розширення тематичних горизонтів української драматургії та збагачення її художніми відкриттями Квітки- Основ'янення. Відтворення морального розкладу дворянства у п'єсі "Дворянские выборы", переконливість образів твору.</p>					
--	--	--	--	--	--	--

<p>Друга частина діалогії "Дворянские выборы". Перша зустріч із образом Шельменка. Діалогія "Шельменко – волостной писарь", "Шельменко-денщик" і розвиток сатиричних тенденцій. Колоритність образів діалогії. Проблема позитивного персонажа. Опера "Сватання на Гончарівці", розкриття національних і жанрових своєрідностей твору. Талант Квітки – гумориста у творі; гротескний елемент у п'єсі. Роман "Пан Халявський" як сімейна хроніка життя українського панства XVIII ст. Квітка-Основ'яненко про роль освіти і виховання у романі. Квітка про розпад родини як моделі суспільства. Думка про потребу змін у суспільстві. Еволюція творчого методу Квітки-Основ'яненка у романі "Пан Халявський". Пригодницька повість "Ганнуся", фізіологічний нарис-повість "Ярмарка" та нарис "Знахарь"</p>					
--	--	--	--	--	--

	<p>як репрезентація жанрової амплітуди і стильових особливостей творчої манери письменника.</p> <p>Роль Квітки-Основ'яненка – зачинателя української прози у здобутках української літератури другої половини XIX ст.</p>					
--	---	--	--	--	--	--

<p>14 тиж. 2 год.</p>	<p>Тема 12. Український романтизм. Романтизм як явище світового літературного процесу. Основні риси романтизму як художньої системи. Загострена увага до історії, культури, поетичної творчості народу як до системи народного мислення і світосприймання. Культивування національного елемента в темах і формах. Посилення історизму в літературі. Збагачення жанрової палітри, взаємопроникнення різних жанрів, жанровий синкретизм. Типологічна єдність українського романтизму з основними ідейно-художніми позиціями світової романтичної художньої системи. Національні особливості українського романтизму. Український романтизм як явище суверенне, обумовлене</p>		<p>Лекція практичне заняття</p>			<p>2 год.</p>
---------------------------	--	--	---	--	--	---------------

	<p>національним рухом, сформоване в силовому полі патріотичного піднесення. Участь українських романтиків у боротьбі за національне самовизначення, за утвердження основ художнього відтворення народного життя і національної історії.</p> <p>Хронологічні межі українського романтизму. Основні літературні та політичні гуртки романтичної орієнтації (Харківська</p>					
--	--	--	--	--	--	--

<p>школа романтиків, “Руська трійця”, Кирило-Мефодіївське братство), види культурно-громадської діяльності їх учасників: фольклористична робота, видавнича та народно-просвітительська діяльність. Українська школа в польському романтизмі.</p> <p>Переклади і переспіви з інших літератур. Оригінальна творчість, її основа. Ідейно-тематичні основи українського романтизму, його тематичні, жанрові і мовно-художні особливості. Основні тематично-стильові течії українського романтизму.</p> <p>Основні тенденції розвитку романтизму на західноукраїнських землях. Суспільно-економічна і політична ситуація. Національне пробудження в Галичині. Преромантичні віяння: інтерес до історії, етнографії, фольклору “руського” та інших слов’янських народів.</p> <p>Громадсько-культурне</p>						
--	--	--	--	--	--	--

	<p>угруповання "Руська трійця", просвітительсько- романтичний характер його діяльності. Єднання з всеслов'янським культурно- прогресивним рухом, орієнтація на національний і культурний поступ у Східній Україні. Історична</p>					
--	--	--	--	--	--	--

<p>концепція "Руської трійці". Альманах "Русалка Дністровая" як "порив чуття людського серед загального затупіння та здичіння" (І.Франко). Ідея всеслов'янської єдності на сторінках оригінальних та перекладних творів альманаху.</p> <p>Жанрово-стильова палітра української романтичної поезії (балада, лірична пісня, елегія, медитація, сонет). Ліризація теми, суб'єктивізація мотивів як основна атрибутивна риса романтичної поезії</p> <p>А.Метлинського, Т.Шевченка,</p> <p>Є.Гребінки, Л.Боровиковського, О.Афанасьєва- Чужбинського, С.Писаревського, М.Маркевича, М.Костомарова, В.Забіли,</p> <p>М.Петренка, М.Шашкевича, Я.Головацького, І.Вагилевича,</p> <p>М.Устияновича,</p>					
---	--	--	--	--	--

	<p>І.Гушалевича. Особливості фольклоризму української романтичної поезії. Трансформація народнопісенної персоніфікації і символіки і водночас розвиток у поезії індивідуального творчого начала., увага до психології особистості, до ірраціональних глибин її душі. Вклад поетів- романтиків у розширення ідейно-тематичних меж поезії першої половини ХІХ ст., а також у силабо- тонічну систему</p>					
--	--	--	--	--	--	--

	українського віршування.				
15 тиж.	Тема 13. Амвросій Метлинський (1814 – 1870)		Лекція практичне заняття		2 год.
2 тиж.	Типовий поет-романтик. Відомості про життя. Науково-педагогічна, фольклористична та видавнича діяльність. Громадянська позиція А.Метлинського в суспільно-національних питаннях. Ідейно-тематична спрямованість, жанрове розмаїття та художні особливості збірки "Думки і пісні та ще дещо". Естетичний ідеал поета – вільний козак, патріот батьківщини, її захисник ("Козак та буря", "Козача смерть", "Смерть бандуриста", "Підземна церква"). Засоби романтичного письма – контраст, образ-символ, трагізм ситуації ("Степ", "Чарка", "Спис", "Гетьман").				
	Особливості індивідуального стилю А.Метлинського.				
	Зразки дидактично-побутової				

	<p>("Ніч", "Перекотиполе", побутової ("Дитина-сиротина", "Старець", пейзажної лірики ("В'язонько", "Добри-день"). Перекладацька діяльність. Історико-літературне значення творчості А.Метлинського в історії розвитку українського романтизму.</p>					
17 тиж.	Тема 14. Амвросій Метлинський (1814 – 1870)		Лекція практичне заняття			2 год.

2 год..	<p>Типовий поет-романтик. Відомості про життя. Науково-педагогічна, фольклористична та видавнича діяльність. Громадянська позиція А.Метлинського в суспільно-національних питаннях. Ідейно-тематична спрямованість, жанрове розмаїття та художні особливості збірки "Думки і пісні та ще дещо". Естетичний ідеал поета – вільний козак, патріот батьківщини, її захисник ("Козак та буря", "Козача смерть", "Смерть бандуриста", "Підземна церква"). Засоби романтичного письма – контраст, образ-символ, трагізм ситуації ("Степ", "Чарка", "Спис", "Гетьман").</p> <p>Особливості індивідуального стилю А.Метлинського.</p> <p>Зразки дидактично-побутової ("Ніч", "Перекотиполе",</p>					
---------	--	--	--	--	--	--

	<p>побутової ("Дитина-сиротина", "Старець", пейзажної лірики ("В'язонько", "Добри-день").</p> <p>Перекладацька діяльність.</p> <p>Історико-літературне значення творчості А.Метлинського в історії розвитку українського романтизму.</p>					
19 тиж. 2 год.	<p>Тема 15. Романтизм у Західній Україні</p> <p>Маркіян Шашкевич (1811 – 1843)</p> <p>Видатний поет-романтик, громадсько-культурний діяч.</p> <p>Життя</p>		Лекція практичне заняття			2 год.

	<p>і громадсько-наукова діяльність. М.Шашкевич і літературно-громадське угруповання "Руська трійця". Романтичні засади оригінальної творчості. Громадянська лірика ("Слово до чителів руського язика", "Руська мати нас родила", "Другові", "Побратимові", "Відкинь той камінь, що ти серце тисне"). Епічно-історична поезія ("О Наливайку", "Хмельницького обступленіє Львова", "Болеслав Кривоустий під Галичем"). Пейзажна та інтимна лірика ("Туга", "Веснівка", "Думка", "До милої", "Місяченько круглоколий", "Розпука", "Над Бугом", "Сумрак вечірній"). Новаторство прози М.Шашкевича ("Олена", "Русланові псалми"). М.Шашкевич як критик. Перекладацька діяльність. М.Шашкевич як предтеча І.Франка. Яків Головацький (1817 – 1888) Поет, учений-славист,</p>					
--	--	--	--	--	--	--

	<p>педагог, громадський діяч. Учасник "Русь-кої трійці". Роль Я.Головацького в організації видання альманахів "Русалка дністровая" та "Вінок русинам на обжинки". Оригінальна поетична спадщина Я.Головацького. Притчево- алегоричний вірш "Весна". "Два віночки" як імітація</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	<p>фольклорної балади. Патріотичні мотиви лірики ("Туга за родиною", "Руський з руським повстрічався", "Братові з-за Дунаю").</p> <p>Іван Вагилевич (1811 – 1866). Поет, фольклорист, етнограф, громадський діяч. Учасник "Руської трійці".</p> <p>Фольклористична діяльність. Оригінальна творчість украї́нською і польською мовами. Легендарно-історична поема "Мадей". Романтична балада "Жулин і Калина". Польськомовні вірші ("Друже-брате", "Розпач", "Спомин", "Життя", "Туга").</p> <p>І.Вагилевич як учений і перекладач. Інші західноукраїнські письменники, учасники руху літературного відродження: М.Устиянович, А.Могильницький. Коротка характеристика їхньої поетичної творчості.</p>					
--	---	--	--	--	--	--

<p>21 тиж.</p> <p>2 год.</p>	<p>Тема 16. Микола Гоголь (1809 – 1852)</p> <p>Життєвий шлях М.Гоголя. Микола Гоголь як український письменник. Погляд на Гоголя як на зрадника в українській літературі (Нечуй-Левицький, Маланюк). Ставлення діячів російської культури до Гоголя (Белінський, Набоков, Розанов). Причини звернення Гоголя до російської мови. Прояви українськості Гоголя</p>		<p>Лекція практичне заняття</p>			<p>2 год.</p>
------------------------------	---	--	---	--	--	---------------

	<p>в епістолярії, наукових працях з фольклористики та історіографії. Українська тема у "Вечорах на хуторі біля Диканьки" та "Миргороді". Незакінчені твори. Повість "Страшний кабан", історичний роман "Гетьман", начерк драми з української історії. Поступове зникнення українських тем. Поява "Арабесок", "петербурзьких" повістей: "Невський проспект", "Портрет", "Записки сумасшедшого". Гоголь як український письменник і в цих творах (увага до внутрішнього світу людини). "Ревізор". Авторське розуміння цієї п'єси. Її мета – не викриття зовнішнього світу, а "душевного міста" (огидні чиновники – наші пристрасті; ревізор – совість, що пробудилась і т.д.). "Мертві душі". Негативне змалювання російської дійсності з точки зору українського письменника. Ставлення до роману російських націоналістів (Розанов, Тютчев, І.Аксаков). Трагедія</p>					
--	--	--	--	--	--	--

	<p>Гоголя, який хотів загладити свою вину перед Росією (друга частина "Мертвих душ"), але не зміг. "Вибрані місця з листування з друзями". Високий духовний зміст цієї книги. Зв'язок з українською філософською традицією</p>					
--	--	--	--	--	--	--

	<p>(Сковорода) Високий моральний пафос, Гоголеве проповідництво. Нищівна критика Белінського ("Письмо к Гоголю"). Геніальність Гоголівського прозирання в майбутнє. Трагічність постаті Гоголя. Його вплив на українську літературу. Роль Гоголя у формуванні національної свідомості. Гоголь – український письменник, що писав російською мовою.</p>					
--	--	--	--	--	--	--

<p>23 тиж. 2 год.</p>	<p>Тема 17. Тарас Шевченко (1814 – 1861) Життя і поетична творчість 1843 – 1847 років (періоду "трьох літ"). Т.Г.Шевченко – геній України, речник національного й соціального визволення українського народу. Завершення в творчості Шевченка процесу становлення нової української літератури і початок нової епохи в її історії. Багатогранність творчої діяльності Шевченка: поет, прозаїк, драматург, художник. Періодизація творчості. Заслуга І.Франка в науковому визначенні періодів життя і творчості Шевченка. Рання поезія (1837 – 1843). Життя Т.Шевченка до викупу з кріпацтва, викуп, навчання в Петербурзькій Академії</p>		<p>Лекція практичне заняття</p>			<p>2год.</p>
---------------------------	--	--	---	--	--	--------------

	<p>мистецтв. Оточення. "Кобзар" 1840 року. Тема ролі поета, в житті народу ("Думи мої", "Перебендя", "На вічну пам'ять Котляревському", "До Основ'яненка"). Мотиви туги і смутку в ранніх ліричних поезіях (думках) – "Те-че вода в синє море", "Тяжко-важко в світі жити"). Новаторство Шевченка – автора балад "Причинна", "Тополя", "Уто-плена". Віршовані послання на історичні теми ("До Основ'яненка", "Н.Матркевичу"), вірші та героїко-романтичні поеми ("Іван Підкова", "Тарасова ніч", "Гамалія"). Поема "Гайдамаки" як найвидатніший твір Шевченка на історичну тему. Соціально-побутові поеми раннього періоду. "Катерина". Гуманізм, національно-соціальні узагальнення, драматизм сюжету. Звернення поета до російської мови на початку 40-х років у поемах та драматичних творах. Поема "Слепая".</p>					
--	--	--	--	--	--	--

	<p>Поглиблення трагічно-го образу жінки. Пошуки героя, який прославив би "свободу на рабской земле" (романтична поема "Тризна.", 1843). Драматичні твори. Драматизм і драматургічні елементи в поезії Шевченка. Романтична трагедія "Никита Гайдай".</p>					
--	--	--	--	--	--	--

	<p>Історична драма "Назар Стодоля". Романтичний характер конфлікту. Багатогранність у змалюванні характерів. Традиції і новаторство у драмі. Зв'язок з драматургією І. Котляревського та М. Костомарова. Перебування Шевченка в Україні в 1843 – 1844 роках. Враження від подорожі – основа ідейно-творчого "прозрівання" поета. Лірика 1843 – 1845 років. Т.Шевченко про її характер порівняно з раннім періодом (вірш "Три літа"). Болючі роздуми про те, що народ у неволі, Україна гине ("Розрита могила", "Чигрине, Чигрине", "Чого мені важко"). Вірші-присвяти "Гоголю", "Заворожи мені, волхве". Втілення ідеї громадянської сутності людини, відповідальності перед народом і вітчизною ("Минають дні"). Образ сім'ї вольної нової в "Заповіті". Нові риси балад Шевченка часу "трьох літ" ("Лілея", "Русалка"). 1843 – 1847 роки – "період соціальних поем" у творчості Шевченка.</p> <p>Поема "Сон". Своєрідна композиція, що служить</p>					
--	--	--	--	--	--	--

	<p>розкриттю усієї самодержавної машини. Жанрові ознаки: "комедія", прийом "сну", поєднання фантастичного й реального.</p>					
--	--	--	--	--	--	--

	<p>Поема "Кавказ". Питання жанру. Образ Прометея – символ непереможності народу. Поема "Кавказ" як "великий вибух чуття" (І.Франко).</p> <p>Поема "Єретик". Ідея єднання слов'янських народів. Уславлення національно-визвольної боротьби чеського народу. Трагізм і оптимізм, героїка та сатира в творі. Послання "І мертвим, і живим...". Жанр послання, його традиція і новаторство. Заклик служити своєму народові. Пафос послання, афористичність висловлення.</p> <p>Поема "Великий льох" – один із найскладніших творів Шевченка. Визначення жанру як "містерії", алегоричність і символіка образів. Образ "Великого льоху" як символ Героїчного минулого українського народу. Соціально-побутові поеми "Наймичка", "Сова", "Відьма", "Невольник". Звеличення моральної чистоти, глибокої материнської любові в цих поемах.</p> <p>Тема 17. Життя і поетична, творчість періоду заслання</p>					
--	--	--	--	--	--	--

	<p>(1847 – 1857). Участь Шевченка в Кирило-Мефодіївському братстві. Розгром братства. Арешт Шевченка. Цикл "В казематі ". Тематична</p> <p>різноманітність. Жанрове і мовно- поетичне</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	<p>багатство. Патріотичні, ліричні, народнопісенні "позатю ремні" мотиви.</p> <p>Заслання Шевченка в Орськ. Продовження творчості всупереч забороні. Поезія мужності, нескореності ("О думи мої..."). Розпач і оптимізм, мотиви суму за батьківщиною ("Лічу в неволі дні і ночі" та ін.). Звертання до форми спогадів, внутрішнього монологу ("Мені тринадцятий минало", "Не гріє сонце на чужині", "І золотої, і дорогої", "Хіба, самому на-писать..."). Патріотичні мотиви, нове бачення України ("А.О.Козачковському", "Гори мої високі", "І виріс я на чужині", "Якби ви знали, паничі"). Мотиви любові до всіх пригноблених народів ("Ще як були їли козаками", "У бога за дверми лежала сокира"). Еволюція жанру поеми ("Княжна", "Царі", "Варнак", "Марина"). Вірші на зразок народних пісень ("Та не дай, Господи, нікому", "Якби мені</p>					
--	--	--	--	--	--	--

	<p>черевики", "І багата я" та ін.). Другий арешт, слідство, повторна заборона, писати. Перерва в по-етичній творчості.</p>					
<p>25 тиж. 2 год.</p>	<p>Тема 18–19. Останні роки життя і поетичної творчості (1857 – 1861). Звільнення Шевченка з неволі.</p>		<p>Лекція практичне заняття</p>			<p>2 год.</p>

<p>Перебування в Нижньому Новгороді, Москві. Відновлення поетичної творчості. Поема "Неофіти". Зміст твору, ідейне спрямування.</p> <p>Алегоричність образів. Незакінчена поема "Юродивий". Задум поета. Уславлення жертовності борця за волю. Триптих "Доля", "Муза", "Слава" – самоусвідомлення чесності й нескореності поета й громадянина. Життя в Петербурзі. Праця в Академії мистецтв. Піднесення революційного настрою Шевченка. Слово на сторожі коло "людей закованих", "рабів німих" ("Подражаніє Псалму". Образ сокири, заклики до селянської революції ("Я не нездужаю...", "О люди! люди небо-раки"). Патріотичний пафос поезії "Осії. Глава XIV".</p> <p>Подорож на Україну в 1859 році. Третій арешт. Повернення до Петербурга. Соціально-філософська поема "Марія". Величний образ Богоматері. Прославлення "святої сили</p>						
---	--	--	--	--	--	--

	<p>всіх святих", гуманістичний пафос поеми. 1860 рік у творчості Шевченка. Символіка вірша "І Архімед, і Галілей". Вірші- мініатюри ("Дівча любе, чорнобриве", "Ой діброво – темний гаю!" "Подражаніє</p>					
--	---	--	--	--	--	--

<p>сербському", "Н.Я.Мак арову", "Титарівна-Немирівна" та ін.). Фольклорні стилізації ("Над Дніпровою сагою", "Тече вода з-під явора"). Мотив смерті ("Чи не покинуть нам, небого?"). Від помсти до милосердя і всепрощення ("Молитва", "О люди, люди небораки!", "Хоча лежачого й не б'ють", "І день іде, і ніч іде", "Бували війни й військовії чвари"). Прозирання в майбутнє ("Сон", "Ісаія. Глава 35").</p> <p>Проза. Історія написання і літературна доля повістей Шевченка. їх проблематика: доля кріпака-інтелігента ("Художник", "Музикант"):</p> <p>покритки ("Наймичка", "Капітанша"), показ морального розкладу панства ("Княгиня", "Несчастный"), проблема виховання ("Близнецы") та ін. Автобіографічні елементи в прозових творах Шевченка. "Журнал" як твір мемуарно-публіцистичного</p> <p>характеру. Значення "Журналу" для вивчення</p>						
--	--	--	--	--	--	--

	<p>біографії, суспільно-політичних, філософських та естетичних поглядів Шевченка.</p> <p>Смерть Шевченка. Похорон. Перевезення поета в Україну. Шевченко в оцінці критики. Шевченко в народній пам'яті.</p>					
--	---	--	--	--	--	--

Основні проблеми
шевченкознавства, напрями досліджень. Шевченко і сучасність. Образ Шевченка в художній літературі. Світова
велич Шевченка.